

A doua declarație de principii

1. Context

Agencia Română de Asigurare a Calității în Învățământul Preuniversitar a fost înființată în anul 2005, cu misiunea, stabilită prin lege, de a realiza evaluarea externă a calității educației oferite de instituțiile de învățământ preuniversitar și de alte organizații furnizoare de educație, inclusiv autorizarea, acreditarea și evaluarea periodică a unităților de învățământ preuniversitar.

Conform atribuțiilor legale, ARACIP a elaborat instrumentele reglatoare (standarde, metodologii, proceduri etc.) privind asigurarea, managementul și evaluarea calității, atât la nivel de furnizor de educație, cât și la nivel de sistem, printr-un dialog permanent cu toate părțile interesate. Primul pas l-a constituit elaborarea unor documente de clarificare strategică, metodologică și conceptuală, care să orienteze elaborarea ulterioară a instrumentelor reglatoare. Este vorba de „Declarația de principii”, publicată în 2005, „Reperle conceptuale și metodologice”, publicate la începutul anului 2006 și „Strategia ARACIP pentru perioada 2007-2010”.

Au urmat, apoi, elaborarea, dezbateră, pilotarea și aprobarea principalelor instrumente reglatoare ale sistemului național de management și asigurare a calității: standarde de autorizare, de acreditare și de referință (generale și specifice, pentru fiecare nivel și tip de instituție de învățământ), metodologii (de evaluare instituțională în vederea autorizării, acreditării și evaluării periodice a organizațiilor furnizoare de educație, de evaluare externă a calității educației în învățământul preuniversitar, privind selecția și formarea experților în evaluare și acreditare etc.), instrumente pentru evaluarea externă și pentru cea internă, fiind formați, totodată, peste 1000 de experți în evaluare și acreditare. În cei 8 ani de existență, au fost realizate peste 4500 de vizite de evaluare externă, iar baza de informare a fost completată prin publicarea a peste 20 de alte materiale (manuale, ghiduri, rapoarte de activitate, „barometre ale calității”, studii naționale privind calitatea educației și cultura calității etc.)¹. În aceeași perioadă, au fost formate peste 10.000 de persoane în domeniul calității educației, iar ARACIP a participat (ca beneficiar sau partener) în aproape 20 de proiecte cu finanțare externă și a devenit membră în două organisme internaționale².

Pe baza experienței acumulate, ARACIP a îmbunătățit continuu instrumentele de evaluare externă pentru a le focaliza pe aspectele esențiale și pentru a simplifica procedurile de evaluare. De exemplu, ARACIP a renunțat la documentația pe hârtie în favoarea celei electronice, a definit clar documentația necesară (și minimă, conform prevederilor legale) pentru fiecare etapă, a introdus o aplicație informatică suport pentru evaluarea internă și externă etc.

Întreaga activitate a ARACIP în perioada 2005-2012 a avut ca fundal obiectivele integrării României în structurile Uniunii Europene și nevoile sistemului, definite prin politicile naționale și de convergență.

¹ Pentru a facilita lectura nu am introdus în această „declarație de principii” sursele de informare și documentele (strategii, rapoarte, analize, sinteze, materiale teoretice etc.) care au fundamentat această declarație de principii. Lista acestora poate fi consultată, ca document separat, pe site-ul <http://aracip.edu.ro> („A doua declarație de principii. Surse complementare de informare”).

² Conferința Permanentă Internațională a Inspectoratelor Școlare (SICI) și Societatea Europeană de Evaluare (EES).

2. De ce „a doua declarație de principii” ?

Respectând principiile asumate la nivel de sistem, ARACIP s-a angajat public să revizuiască periodic instrumentele reglatoare. Procesul de aducere la zi a fost, deja, inițiat prin elaborarea și publicarea noii Strategii a ARACIP pentru perioada 2012-2015 (intitulată „Recâștigarea încrederii în educație”), continuă cu aceeași nouă declarație de principii și se va finaliza cu un nou set de instrumente reglatoare, care vor fi elaborate și dezbătute public în perioada imediat următoare.

Principiile propuse și agreate în prima „Declarație...” sunt cele unanim recunoscute în sistemele de calitate existente, sunt adaptate serviciilor educaționale și sunt, totodată, consonante cu politicile și legislația privind educația (din România și din UE). Suntem mulțumiți de faptul că aceste principii sunt încă actuale și, ca atare, ele vor orienta, în continuare, activitatea ARACIP. Deci, prin această a doua „Declarație de principii” nu vor fi înlocuite principiile existente ci vor fi explicitate și completate. Noile principii vor fundamenta, alături de cele asumate în prima „Declarație...”, generația următoare de standarde de calitate și vor orienta judecata de valoare în evaluarea internă și externă, motivele pentru care o instituție școlară poate fi (sau nu) considerată „bună”.

Respectând promisiunea de a revizui periodic instrumentele reglatoare, am ales acest moment pentru elaborarea noului document principal din mai multe motive. Primul este de oportunitate: în aceasta perioadă, sunt negociate și definitive documente strategice esențiale, care vor contura viitorul României, ca stat membru al Uniunii Europene, în perioada 2014-2020.

Există și alte motive, de substanță, care fac necesar **noul document**. Prima „Declarație de principii” a avut rolul de a orienta **structurarea și funcționarea sistemului de calitate** (inclusiv evaluarea internă și externă a calității educației) – rol păstrat, în continuare. A apărut, însă, necesitatea **îmbogățirii și rafinării conceptului de „calitate a educației”, precum și o definiție mai clară a țintelor evaluării calității, în termeni de progres, valoare adăugată și creată prin educație, la nivelul educabilului, furnizorului de educație și la nivel de sistem**. Dintre aceste motive, enumerăm:

- Ritmul rapid și imprevizibil al schimbărilor sociale și, cu precădere, al dezvoltării tehnologice, transformă învățarea în principala activitate umană. De aceea, limitele dintre „viață” și „învățare”, dintre instituțiile care au ca principală funcție „învățarea” și celelalte instituții sociale, devin tot mai fluide. Ca urmare, școala trebuie să promoveze (la nivelul elevilor³, profesorilor⁴, organizației) **învățarea “împletită” cu viața, pe tot parcursul vieții, din toate situațiile de viață și, mai ales, relevantă pentru viața personală și socială (inclusiv pentru viața profesională)**.
- Serviciile educaționale furnizate au, în foarte multe cazuri, un caracter parțial și unilateral, având în vedere, cu precădere, transmiterea de informație, evaluarea acurateței și a volumului informației reproduse și pregătirea strictă pentru examene, trecându-se pe planul secund celelalte dimensiuni educaționale necesare integrării sociale, profesionale, precum și succesului personal. Astfel, **sunt neglijate**: educația estetică, morală, civică, tehnologică, antreprenorială, pentru diversitate, fizică, pentru un stil de viață sănătos; competențele intelectuale de nivel înalt (cum ar fi rezolvarea creativă de probleme și gândirea critică); capacitatea de comunicare și de

³ Numim, generic, „elev”, participantul la educația formală de nivel preuniversitar, indiferent de formă și nivel.

⁴ Numim, generic, „profesor”, deținătorul oricărei funcții didactice.

colaborare; latura aplicativă și cea atitudinală a competențelor dezvoltate. Ca urmare, **sunt necesare atât redefinirea rezultatelor învățării, pentru a cuprinde și aspectele neglijate sau desconsiderate în prezent (dar relevante pentru dezvoltarea personală și socială), cât și refocalizarea evaluării (la nivelul elevilor, profesorilor și instituțiilor școlare) pe baza noului concept, îmbogățit, de „rezultate ale învățării”.**

- Numărul îngrijorător de mare de copii și tineri în afara sistemului de învățământ, care abandonează școala, care absentează, care nu-și găsesc un loc de muncă după absolvirea învățământului preuniversitar și nici nu continuă studiile. Mai putem adăuga, tot aici, procentul mic din populație cu educație de nivel terțiar și, pe de altă parte, un procent foarte mare din populație cu educația la nivel obligatoriu sau sub acesta. Ca urmare, având în vedere influența pozitivă a nivelului de educație asupra speranței de viață, asupra stării de sănătate, asupra bunăstării individuale și sociale, precum și în reducerea criminalității și comportamentelor dăunătoare sănătății (fumatul, consumul de alcool și de droguri etc.), **se impun aducerea și menținerea în școală a tuturor copiilor și tinerilor, facilitarea accesului la educație (mai ales profesională și de nivel superior) și pe piața muncii, precum și asigurarea unor tranziții cât mai line, atât între diferite subsisteme și niveluri de învățământ, cât și spre „lumea muncii”.**
- Copiii și tinerii proveniți din ceea ce, îndeobște, este numit „grup vulnerabil” sunt tratați de multe ori ca „probleme”, ca „amenințări” la adresa funcționării și calității sistemului de învățământ românesc, accesul lor la infrastructură școlară și la profesori de calitate fiind limitat. Acești copii și tineri trebuie priviți ca un capital uman considerabil, ca „soluții” la problemele actuale de care vom putea beneficia, dacă și numai dacă vom îmbunătăți accesul acestora la o educație de calitate (indicatorii demografici constituindu-se într-o motivație suplimentară în această direcție). Pentru noi, copiii reprezintă viitorul și trebuie să investim în viitor. **Ca urmare, se impun programe și măsuri speciale privind accesul la educație pentru grupurile dezavantajate, pentru eliminarea segregării și a discriminării (de orice fel) și pentru promovarea interculturalității.**
- Rezultatele obținute de elevii români, în ultimii 20 de ani, la examene și testări, naționale și internaționale, sunt îngrijorător de slabe. La acestea, se adaugă absența, în rândul absolvenților învățământului obligatoriu și chiar al liceului, a competențelor cheie, fundamentale, așa cum sunt ele definite în documentele europene și în Legea Educației Naționale⁵. Ca urmare, **se impune concentrarea eforturilor pe îmbunătățirea constantă a rezultatelor învățării, cu precădere în domeniul competențelor cheie, inclusiv a rezultatelor la examene și testări (naționale și internaționale).**
- Școala trebuie să joace un rol central în asigurarea „stării de bine” (materială și psiho-socială) a copiilor și tinerilor, având în vedere faptul că ei petrec în școală cea mai mare parte a timpului, la vârsta maximei dezvoltări individuale și pentru viața socială și profesională. Mai mult decât atât, un elev care se simte bine și în siguranță la școală obține rezultate mai bune și abandonează mai greu școala. Nu trebuie uitat nici faptul că majoritatea beneficiarilor de educație de nivel

⁵ Conform Art. 68 din Legea Educației Naționale Nr. 1/2011: a) competențe de comunicare în limba română și în limba maternă, în cazul minorităților naționale; b) competențe de comunicare în limbi străine; c) competențe de bază de matematică, științe și tehnologie; d) competențe digitale de utilizare a tehnologiei informației ca instrument de învățare și cunoaștere; e) competențe sociale și civice; f) competențe antreprenoriale; g) competențe de sensibilizare și de expresie culturală; h) competența de a învăța să înveți.

preuniversitar sunt minori, iar răspunderea pentru bunăstarea copilului aparține, în cea mai mare măsură, părinților. Ca urmare, este necesară o **rafinare a conceptului de calitate a educației, atât prin includerea indicatorilor care țin de bunăstarea copilului / tânărului, cât și prin dezvoltarea capacității instituției de învățământ de a fi „prietenosă” în raport cu nevoile acestuia și de a colabora cu părinții în beneficiul copilului.**

- În afara factorilor care țin de mediul de proveniență a elevului (mai ales nivelul educațional, cultural și economic al familiei), **profesorul** are cea mai mare influență asupra participării școlare, asupra rezultatelor învățării și asupra progresului de la o etapă educațională la alta. De asemenea, este demonstrată corelația dintre condițiile de muncă ale profesorului, statutul său în societate, nivelul colaborării cu ceilalți colegi și rezultatele elevilor. Ca urmare, sunt necesare atât măsuri privind **îmbunătățirea statutului și condițiilor de muncă ale profesorilor, cât și o orientare mai susținută a activității întregii echipe de profesori (inclusiv a evaluării acestei activități) spre procesul de învățare, spre rezultatele învățării și spre progresul fiecărui elev.**
- Tot din această perspectivă, este foarte importantă deținerea, de către profesori, a competențelor cheie pe care trebuie să le dezvolte la elevi: este evident că profesorii nu pot forma și dezvolta la elevi competențe pe care ei înșiși nu le dețin. De asemenea, s-a dovedit că dezvoltarea profesională a profesorului este una dintre căile de creștere rapidă a eficienței învățării și, implicit, de îmbunătățire a rezultatelor învățării. Ca urmare, **deținerea și dezvoltarea competențelor cheie, participarea la programele de dezvoltare profesională și utilizarea efectivă a rezultatelor dezvoltării profesionale pentru îmbunătățirea rezultatelor învățării trebuie să devină criterii esențiale în evaluarea activității profesorului.**
- Lipsa de continuitate a procesului decizional, cu schimbări frecvente la nivel normativ și structural (dar fără a măsura impactul acestor schimbări la nivel funcțional și al rezultatelor învățării), a devenit o constantă a guvernării sistemului școlar, la toate nivelurile acestuia. La aceasta se adaugă și lipsa preocupărilor strategice, în contextul unor legături slabe, conjuncturale și nesistematice cu beneficiarii de educație. Totodată, lipsa unor date solide, complete și credibile privind educația a devenit cronică. În consecință, sunt necesare eforturi susținute și convergente în direcția **consolidării capacității instituțiilor școlare de a crea și utiliza date, de a planifica și decide, pe baza datelor și dovezilor astfel colectate, împreună cu purtătorii relevanți de interese de la nivel comunitar, direcțiile dezvoltării instituționale și, nu în ultimul rând, de a evalua rezultatele acestei dezvoltări în termeni de progres, valoare adăugată și valoare creată – cu focalizare pe rezultatele învățării.**

Toate aceste motive rezultă din analiza datelor privind starea actuală a sistemului de învățământ preuniversitar, din experiența acumulată de ARACIP în cei 8 ani de existență, din rezultatele cercetării educaționale (naționale și internaționale) și din evoluția strategiilor și politicilor educaționale naționale, europene și internaționale în domeniul educației. Menționăm, totodată, și faptul că documentele strategice privind politicile comune europene din diferite domenii (educația și formarea profesională, reducerea sărăciei, îmbunătățirea accesului pe piața muncii, cercetarea și inovarea etc.)⁶ iau în considerare aceste motive în procesul de regândire a educației (la nivel de sistem și de proces).

⁶ Vezi „A doua declarație de principii. Surse complementare de informare” - <http://aracip.edu.ro>

3. Principii ale evaluării calității educației

Principiile enumerate mai jos trebuie privite în continuitate (cu prima „Declarație...”) și în interdependență, ele potențându-se reciproc. Ele vor fi folosite atât în elaborarea noilor standarde și proceduri de evaluare a calității, cât și în activitatea propriu-zisă de evaluare internă și externă, unitatea școlară trebuind să dovedească îndeplinirea lor iar evaluatorul urmând să judece pertinenta dovezilor prezentate. Noile principii propuse de ARACIP pentru evaluarea calității educației sunt:

- **Concentrarea activității școlare pe promovarea bunăstării elevului.** Vor fi avute în vedere toate aspectele care susțin bunăstarea, cum ar fi: sănătatea și siguranța, respectarea drepturilor și libertăților prevăzute de lege (de exprimare, de participare la decizie, de asociere etc.), respectul și valorizarea din partea celorlalți (eliminându-se orice formă de discriminare și segregare), relațiile din familie, mai ales cu părinții și cu ceilalți membri ai familiei, relațiile cu colegii și cu profesorii, stima de sine, încrederea în sine și în instituția școlară, satisfacția privind rezultatele obținute etc.
- **Concentrarea activității școlare pe îmbunătățirea continuă a rezultatelor învățării.** Aceste rezultate vor fi definite pe patru dimensiuni: i. rezultate privind competențele cheie; ii. rezultate referitoare la deprinderi, abilități, comportamente și atitudini, alături de cele privind cunoașterea; iii. rezultatele educației estetice, morale, civice, tehnologice, antreprenoriale, fizice, pentru diversitate și pentru un stil de viață sănătos, alături de rezultatele educației intelectuale; iv. rezultate care dovedesc autonomie, creativitate, inițiativă și spirit întreprinzător (din partea elevilor și a profesorilor).
- **Valorizarea resursei umane în educație.** Pornind de la rolul fundamental al profesorului în creșterea calității educației, vor fi evaluate, la nivel de sistem și de furnizor, nivelul și evoluția principalilor indicatori privind resursa umană, cum ar fi: nivelul de calificare, participarea la programele universitare de profesionalizare - de exemplu, „masteratul didactic” - stabilitatea la catedră, nivelul de salarizare, condițiile de muncă, statutul în comunitate, nivelul motivației și al satisfacției profesionale, formarea ulterioară și dezvoltarea profesională și, mai ales, folosirea efectivă la clasă a rezultatelor formării și dezvoltării profesionale. Totodată, va fi evaluat nivelul colaborării între profesori, inclusiv contribuția acestora la viața școlară și la dezvoltarea instituțională.
- **Promovarea răspunderii sociale și a bunei guvernări.** Educația este un drept fundamental și, de aceea, este oferită ca serviciu public și îi sunt alocate resurse considerabile, publice și private. Ca urmare, pentru a crește răspunderea publică la nivelul fiecărei instituții de învățământ, evaluarea calității va lua în considerare capacitatea managerială și de leadership, strategică și operațională, la nivel de colectiv de elevi și de organizație școlară, având ca principali indicatori: transparența decizională, capacitatea de a stabili ținte/obiective concordante cu nevoile identificate la nivel individual și comunitar, obținerea efectivă a rezultatelor scontate, procurarea, alocarea și utilizarea responsabilă a resurselor existente (interne și externe) în funcție de nevoile identificate și pentru obținerea rezultatelor scontate, precum și capacitatea de a revizui și îmbunătăți permanent managementul clasei și al instituției de învățământ.
- **Fundamentarea funcționării și dezvoltării instituției școlare pe dovezi.** Deținerea și folosirea unei baze de date complexe și credibile este esențială pentru fundamentarea politicilor școlare

pe plan local, inclusiv pentru alocarea resurselor. Judecarea calității educației se va baza pe indicatori și, mai ales, pe evoluția acestora. Vor fi avuți în vedere, cu precădere, indicatori de progres la nivelul rezultatelor învățării, privind dezvoltarea profesională a profesorilor, privind dezvoltarea instituțională, privind „ieșirile” din sistem / subsistem (cum ar fi, tranziția spre alte sub-sisteme de educație și formare profesională sau spre piața muncii). De asemenea, vor fi introduși, gradual, indicatori privind rezultatele sociale pe termen lung ale educației, cum ar fi: statutul social și profesional ulterior al absolvenților, continuarea educației, mobilitatea în carieră etc. Nu în ultimul rând, va fi evaluată calitatea datelor colectate și transmise.

- **Consolidarea dialogului și a colaborării între școală, părinți, autoritate locală și cu întreaga comunitate, în beneficiul elevilor.** În multe localități, mai ales în zonele rurale, școala reprezintă cea mai apropiată (uneori singura, în cazul satelor) instituție publică în relație directă cu cetățeanul. Este necesară o mai mare deschidere a școlii către comunitate (considerând părintii ca pe o parte esențială a acestei relații) și către colaborarea cu celelalte servicii publice și inițiative private implicate în protecția și bunăstarea copilului și a familiei. Toți factorii interesați trebuie să acționeze concertat (mai ales preventiv, dar și remedial) pentru diminuarea abandonului școlar, a absenteismului, a delincvenței și a comportamentelor dăunătoare sănătății, precum și pentru îmbunătățirea continuă a bunăstării copilului și a rezultatelor învățării. Pe lângă consolidarea colaborării cu instituțiile sau organizațiile care au, prin lege sau tradiție, legături cu școala (autoritățile administrației publice locale, agenții economici, instituțiile de protecție a copilului, agențiile pentru prestații sociale, autoritățile sanitare, inspectoratele pentru situații de urgență, poliția, biserica etc.), școala va identifica și alte organizații (publice sau private) din comunitate, care oferă resurse, sprijin și servicii complementare. Aceste servicii, accesate prin proiecte, pe baze contractuale sau prin voluntariat, pot viza, de exemplu: consultanță și consiliere, furnizarea c.d.ș., sprijin acordat familiei, obținerea accesului la informație și la „*know how*”, organizarea activităților extracurriculare și a petrecerii timpului liber, pregătire suplimentară sau adâncirea unor domenii curriculare, supravegherea copiilor etc.

4. Noile principii și activitatea viitoare a ARACIP

Ca urmare, pornind de la domeniile și criteriile stabilite prin lege, noile standarde de calitate a educației și procedurile de evaluare se vor concentra pe:

- **Rezultatele obținute și valoarea adăugată / creată** privind: rezultatele învățării și „starea de bine” la elevi, rezultatele activității și dezvoltării profesionale la profesori și rezultatele dezvoltării instituției școlare.
- **Capacitatea instituției școlare de a obține aceste rezultate și de a le îmbunătăți continuu.**
- **Managementul calității centrat pe îmbunătățirea continuă** - atât privind rezultatele cât și capacitatea de a obține aceste rezultate.

După cum se poate observa, cele trei dimensiuni strategice ale evaluării calității corespund celor trei domenii prevăzute de lege⁷, dar în condițiile creșterii importanței criteriilor referitoare la rezultate,

⁷ A. Capacitate instituțională; B. Eficacitate educațională; C. Managementul calității

comparativ cu actuala generație de standarde. Desigur, noile standarde vor păstra elemente specifice diferitelor etape ale existenței unității școlare și va fi păstrat, în mare, sistemul de subdomenii și indicatori corespunzător domeniilor și criteriilor stabilite de lege.

Pornind de la cele de mai sus, noua generație de standarde va fi dezvoltată în jurul a trei entități:

- **Elevul** – cu descriptori referitori la:
 - rezultatele dovedite (pe cele patru dimensiuni menționate mai sus) și „starea de bine”;
 - capacitatea⁸ instituției școlare de a obține rezultatele și de a promova bunăstarea elevilor;
 - un management al calității apt să îmbunătățească permanent rezultatele elevilor și starea lor de bine, precum și capacitatea de a le obține, prin colaborare cu toți factorii interesați (mai ales cu familiile elevilor).
- **Profesorul** – cu descriptori referitori la:
 - rezultatele activității curriculare și extracurriculare (inclusiv privind activitatea de diriginte și colaborarea cu toți factorii interesați, mai ales cu familiile elevilor) și dezvoltarea sa profesională;
 - capacitatea instituției școlare de a asigura resursele și condițiile necesare activității profesorului, precum și dezvoltarea sa profesională;
 - un management al calității apt să îmbunătățească permanent rezultatele activității profesorilor, dar și resursele și condițiile necesare pentru obținerea acestor rezultate (inclusiv dezvoltarea profesională).
- **Școala în comunitate** – cu descriptori referitori la:
 - rezultatele instituționale: legalitatea și eficiența funcționării, analiza și răspunsul la nevoile comunității, proiectarea, realizarea și evaluarea internă a dezvoltării instituționale, relațiile cu instituțiile, organizațiile și cu membrii comunității, cu un accent special pe colaborarea cu familiile elevilor – toate acestea asigurând un mediu educațional favorabil atât activității profesorului cât și îmbunătățirii rezultatelor elevilor și stării lor de bine;
 - capacitatea de a obține rezultatele instituționale menționate mai sus;
 - un management al calității apt să îmbunătățească permanent atât rezultatele instituționale cât și capacitatea de a le obține.

La nivel metodologic, procedurile actualizate de evaluare externă vor fi delimitate mai clar de cele care intră în atribuția altor entități cu rol de evaluare și control, dar vor prelua rezultatele acestora. De exemplu, evaluarea externă a calității educației se va folosi de și va include rezultatele elevilor la examene și testări locale, naționale și internaționale, rezultatele inspecțiilor școlare, rezultatele controalelor realizate de autoritățile sanitare, ale celor responsabile cu situațiile de urgență, cu sănătatea și siguranța muncii etc. Totodată, vizita de evaluare externă se va centra mai mult decât în prezent pe relațiile directe cu actorii educaționali (elevi, profesori, directori, părinți etc.) și mai puțin pe analiza documentelor (care vor putea fi studiate, în prealabil, în formă electronică, pe platforma

⁸ Capacitatea este definită în termeni de resurse (umane, materiale, financiare, informaționale, de expertiză etc.) și ca management performant.

dedicată), iar decizia de evaluare externă se va fundamenta, cu precădere, pe datele furnizate de școală, mai ales pe Raportul Anual de Evaluare Internă a calității educației (RAEI) și pe celelalte dovezi încărcate în aplicație (inclusiv documentele obligatorii sau considerate importante de către școală).

Mai mult, datele colectate de la unitățile școlare vor fi „întoarse” către beneficiari, către unitățile școlare, elevi, părinți și alți factori interesați, sub forma rapoartelor periodice de stare, care vor permite fundamentarea deciziilor de dezvoltare instituțională pe dovezi, la nivel de furnizor de educație și de sistem.

Având în vedere că principiile enumerate mai sus au rolul de a orienta elaborarea viitoarei generații de standarde de calitate, considerăm dezbaterea acestora ca absolut necesară. Ca urmare, invităm pe toți cei interesați să ne comunice opiniile și sugestiile lor: prin **poștă** (Agenția Română de Asigurare a Calității în Învățământul preuniversitar, str. Spiru Haret nr. 12, et. 1, sector 1, 010176, București); prin **fax** (0213192096); prin **e-mail** (aracip@medu.edu.ro) sau pe **forumul** Grupului Național pentru Asigurarea Calității (<http://www.gnac.ro/forums/>).